

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

освітньо-професійна програма Економіка підприємства
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр
факультет Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій

Розробник: Шульга Людмила, доцент кафедри маркетингу, к.е.н., професор

Гарант: Березіна Людмила, професор економіки та міжнародних економічних відносин, кафедри маркетингу, д.е.н., професор

Полтава 2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Конкурентоспроможність підприємства
Назва структурного підрозділу	Кафедра маркетингу Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Шульга Людмила, к.е.н., доцент Контакти: 414 каб. e-mail: liudmyla.shulga@pdaa.edu.ua тел. +380982127883, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shulga-lyudmyla-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: дисципліни, що включаються до вступного фахового екзамену.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: дати майбутнім фахівцям з економіки підприємства систематизоване й емпірично аргументоване уявлення про особливості сучасної конкуренції та формування конкурентоспроможності підприємства у сучасних умовах господарювання; формування системи професійної компетенції (знань і практичних вмінь та навичок) щодо оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства, розробки, прийняття й реалізації рішень щодо його підвищення, а також розробки та практичного застосування стратегій підтримування і нарощування конкурентних переваг підприємства.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомити з основними поняттями в області конкурентоспроможності; розглянути сучасну концепцію конкурентоспроможності і її зв'язок з іншими характеристиками підприємства; викласти основні методи оцінки рівня конкурентоспроможності та підходи до її підвищення.

Компетентності

Інтегральна

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові:

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК 12. Здатність визначати особливості, механізми та специфічні чинники стану конкуренції та

оцінювання конкурентоспроможності підприємства

Програмні результати навчання:

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН 17. Визначати й оцінювати показники і фактори конкурентоспроможності підприємств, розробляти та практично застосовувати стратегії підтримування та нарощування конкурентних переваг у сучасних умовах господарювання.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи конкурентних відносин.

Тема 2. Державне регулювання конкуренції.

Тема 3. Конкурентоспроможність підприємства: особливості і проблеми.

Тема 4. Конкурентне середовище підприємства.

Тема 5. Конкурентні переваги підприємства.

Тема 6. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки.

Тема 7. Основні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Тема 8. Обґрунтування вибору стратегії як інструмента управління конкурентоспроможністю підприємства.

Тема 9. Організаційно-економічне забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: робоча програма навчальної дисципліни, презентація.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН 8	38	38	23
ПРН 12	24	24	14
ПРН 17	38	38	23
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	

60 – 63	Е		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Багнев Г.Л. Маркетинг: учеб. для вузов. М.: ОАО «Издательство» «Экономика», 1999. 703 с.
2. Балабанова Л.В. Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможністю. К.: «Професіонал», 2006. 448 с.
3. Балабанова Л.В., Кривенко Г.В., Балабанова І.В. Управління конкурентоспроможністю підприємств: навчальний посібник. К.: «Видавництво дім «Професіонал», 2009. 256 с.
4. Должанський І.З., Загорна Т.О. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2006. 384 с.
5. Дикань В.Л., Боровик Ю.Т., Полякова О.М. та ін. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: Підручник: Харків: УкрДАЗТ, 2012. 415 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2354/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (дата звернення: 16.09.2021).
6. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В. 2020. 340 с. URL: mab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F-FUB/Економіки_і_підприємництва/ek_predpriyatiy/posobiya_pdf/ПОСІБНИК_КОНКУР.ПІДПРИЄМСТВА_2020_.pdf (дата звернення: 16.09.2021).
7. Конкурентоспроможність аграрного підприємства: навчальний посібник / А. С. Даниленко, О. М. Загурський, П. І. Юхименко та ін. За заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С. Біла Церква: БНАУ, 2018. 248 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 16.09.2021).
8. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Романко О.П. Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика: Монографія. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2011. 180 с. URL: <http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/5021/1/2496.pdf> (дата звернення: 16.09.2021).
9. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Львів: Видавництво ЛКА, 2016. 484 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/Konkurentospromozhnist_p-va_Lupak_Vasilciv.pdf (дата звернення: 16.09.2021).
10. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент. К.:ТОВ «УВПК» «ЕксОб», 2001. 560 с.
11. Полтавська Є. О., Іващенко Г. А., Куліков П. М. Конкурентний аналіз. Навчальний посібник: Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. 388 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/14337/1/%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%9A%D0%A3%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%A2%D0%9D%D0%98%D0%99%20%D0%90%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%97%20%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A.pdf> (дата звернення: 16.09.2021).
12. Портер М. Е. Стратегія конкуренції. пер. з англ. К.: Основи, 1998. 390 с.
13. Сіваченко І.Ю. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (організацій): посібник. К. ЦУЛ, 2003. 140 с.
14. Сіваченко І.Ю. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. К.: ЦУЛ, 2006. 504 с.

15. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность организации в условиях кризиса. Экономика, маркетинг, менеджмент. М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2002. 892 с.

16. Фатхутдинов Р.А. Менеджмент конкурентоспособности товара. М.: Бизнес-школа «Интел-Синтез», 1995. 55 с.

17. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління : навч. посіб. К. : КНЕУ, 1999. 384 с.

Допоміжні

1. Глинский В. В., Ионин В. Г. Статистический анализ : учебное пособие. М. : Информационноиздательский дом "Филинь", 1998. 264 с.

2. Клименко М., Омеляненко Т., Барабась Д. 8Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посібн. К. : КНЕУ, 2008. 520 с.

3. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. К. : КНЕУ, 2004 . 699 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Держкомстату України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України. Режим доступу <https://amcu.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства. Режим доступу <https://minagro.gov.ua/ua>

6. Офіційний веб-сайт Бізнес-порталу. URL: <http://bin.com.ua/cgi-bin/votes-cookie.pl>

7. Офіційний веб-сайт Полтавської обласної універсальної бібліотеки ім. І. П. Котляревського. Режим доступу. library-poltava.at.ua

8. Офіційний сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського. Режим доступу <http://www.nbuiv.gov.ua/>